

Laatste reis

Achter elke rouwadvertentie gaat een verhaal schuil. Mickelle Haest tekent wekelijks de ervaringen op van een Amsterdamse uitvaartverzorgster.

Rotsblokken in klein en groot formaat, machinerie en golvend gesneden beelden staan her en der in het atelier dat ik binnenstap. Het is druk. De damp staat op de ramen. Zeker vijftien mensen staan dicht op elkaar. De zoon van de gestorven vrouw stapt uit de drukte op mij af. Groots met een zachtaardige glimlach. "Mijn moeder was al een hele tijd ziek," zegt hij als hij me meeneemt naar de zolderverdieping. Het geklets van de mensen verstomt tot geroezemoes als hij de deur achter ons dichttrekt. Hij stelt me voor aan zijn vrouw die al aan tafel zit. Haar gezicht is zacht in het schemerlicht van de lamp.

"Hebben jullie al nagedacht over de uitvaart?" Als iemand acuut overleden is, moet ik de leiding nemen. In het geval van een lang ziekbed zijn mensen veelal voorbereid.

"De verzorging hebben vrienden van mama al gedaan," zegt de zoon. "En ik wil dat ze hier – hij wijst naar de vloer – in haar atelier wordt opgebaard. Met bloemen, haar beeldhouwwerken en vrienden als familie om haar heen." Ik knik. Het plan ligt er al. "Ik wil absoluut geen spreker, muziek, spreker, muziek. Geen standaard riedel. Mijn moeder was bijzonder, niet standaard."

"Zie je deze foto?" Hij schuift een foto op a4-formaat mijn kant op. Ik zie een stralend lachende vrouw met pet op. Vrolijk omhelst ze een beeldhouwwerk waar ze zelf vele malen inpast. Nu mijn ogen gewend beginnen te raken aan het weinige licht, zie ik ook de stapels kunstboeken, schilderijen en kleine en grote beeldhouwwerken op deze verdieping. De toon waarop hij spreekt, maakt de diepe band die hij met zijn moeder had duidelijk.

Als ik het drukwerk wil bespreken, wil hij het eerst ergens anders over hebben. "Ze wordt niet in Nederland begraven, maar in haar favoriete dorp in Frankrijk waar ze al jaren een huis heeft met een

groot atelier. Ik wil haar daar zelf naartoe brengen."

De zoon heeft een bus, daarin wil hij haar meeneemen. Ik weet dat er een internationaal vervoersbedrijf is dat overledenen van en naar het buitenland vervoert. Het kost maanden papierwerk om dat zelf te regelen. "Ik zoek uit wat mogelijk is."

De kist wordt door een erehaag van vrienden de afgehuurde kerk ingedragen. Een vriend pakt de microfoon. "Bij sommige mensen denk je: die maken het niet lang, bij haar dacht je dat ze altijd zou blijven," opent hij.

Op schermen worden beelden geprojecteerd waarop te zien is hoe de vrouw enorme rotsblokken tot leven brengt. Met de microfoon loopt de vriend door de kerk. Iedereen die wil, kan een verhaal vertellen over de vrouw. Haar leven wordt gevierd door samen herinneringen op te halen.

Voor de kerk staat de grijze bestelbus van de zoon. "Je zou eventueel mee mogen rijden met het internationaal vervoerbedrijf," vertelde ik hem een paar dagen voor de uitvaartceremonie. Hij wilde er niets van weten. "Ik doe het zelf."

De koelplaat kan niet worden aangesloten op de sigarettenaansteker van de bus, maar gedurende de reis moet het lichaam wel gekoeld blijven.

"Wat ga je met zo'n grote hoeveelheid droogijs doen?" vraagt de fabrikant verbaasd als ik mijn bestelling ophaal. Het droogijs is verpakt in piepschuimen bakjes. Samen met de zoon zet ik ze in de kist. We halen de deksels van de bakjes af, een ijskoude damp komt omhoog. "Ik ga vannacht rijden, dan is het lekker rustig op de weg."

De volgende ochtend krijg ik een sms'je: 'Dorp in zicht, zon komt op, alles is goed gegaan.'

'Ik wil geen spreker en dan weer muziek. Mijn moeder was bijzonder, niet standaard'